

Χριστούγεννα : Ποιά είναι η σημασία της σημερινής μεγάλης εορτής της Χριστιανοσύνης; (Αρχιμ. Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας)

/ [Πεμπτουσία](#)

«Χριστός γεννάται· δοξάσατε. Χριστός εξ ουρανών· απαντήσατε. Χριστός επί γης· υψώθητε. Άσατε τω Κυρίῳ πάσα ἡ γη, και εν ευφροσύνῃ, ανυμνήσατε λαοί· ὅτι δεδόξασται», μας καλεῖ ο υμνωδός. Και πραγματικά σήμερα συναχθήκαμε ἅπαντες οἱ πιστοί για να δοξάσουμε και να υμνήσουμε το γεγονός της ενσάρκωσης του Υἱού και Λόγου του Θεού και

της κατά σάρκα γέννησης του από την Παρθένο Μαρία.

Σήμερα, με τη δύναμη και τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, βρισκόμαστε νοερά στο μικρό χωριό της Βηθλεέμ όπου ο μνήστρω Ιωσήφ μαζί με την ετοιμόγεννη πάρθενο Μαρία μετέβησαν, υπακούοντας στη διαταγή του αυτοκράτορα Οκταβιανού Αυγούστου, για να απογραφούν. Βρισκόμαστε πνευματικώς στο ταπεινό και φτωχικό σπήλαιο όπου κατέλυσαν αναγκαστικά ο Ιωσήφ με την Μαρία διότι «οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι»(Λουκ.2,7), μη μπορώντας να βρουν κάποιο διαθέσιμο πανδοχείο. Και μέσα σε αυτό το φτωχικό σπήλαιο γεννήθηκε ο ενσαρκωμένος Υἱός και Λόγος του Θεού, ο Μεσσίας, ο Ιησούς Χριστός. Με αυτόν τον τρόπο φανερώνεται ο Θεός στον κόσμο όχι με σύμβολα και εικόνες, όπως στους δικαίους της Παλαιάς Διαθήκης και τους Προφήτες, αλλά σωματικώς.

Σήμερα βρισκόμαστε νοερά μαζί με τους ταπεινούς και απλοϊκούς βοσκούς οι οποίοι ήσαν «αγραυλούντες και φυλάσσοντες φυλακάς της νυκτός επί την ποίμνην αυτών» (Λουκ.2,8), δηλαδή εφύλαγαν το κοπάδι των προβάτων τους και μαζί με αυτούς, με τα μάτια της ψυχής μας, ατενίζουμε τον άγγελο Κυρίου να τους αναγγέλλει το χαρμόσυνο μήνυμα της γέννησης του Ιησού Χριστού.

Σήμερα πορευόμαστε μαζί με τους Μάγους από τα βάθη της Ανατολής ακολουθώντας το άστρο, αναζητώντας μαζί με αυτούς τον Μεσσία, ρωτώντας εναγωνίως «που εστιν ο τεχθείς βασιλεύς των Ἰουδαίων;» (Ματθ.2,1-2), ώστε να τον προσκυνήσουμε και να του προσφέρουμε ως δώρο την πίστη και την ελπίδα μας.

Σήμερα γινόμαστε μάρτυρες της εκπλήρωσης των λόγων των προφητών οι οποίοι με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος ανήγγειλαν τον ερχομό του Μεσσία. Οι προφήτες δεν ανήγγειλαν την έλευση ενός απλού προφήτη, ενός αγίου ανθρώπου, αλλά του Υιού και Λόγου του Θεού και για αυτό ο προφήτης Ησαΐας ονόμασε τον Μεσσία Εμμανουήλ (Ησ. 7,14) που σημαίνει «μεθ' ημών ο Θεός» δηλαδή «ο Θεός είναι μαζί μας».

Πραγματικά, Αυτός ο οποίος γεννήθηκε από την αιεπάρθενο Μαρία δεν είναι ένας απλός άνθρωπος, έστω άγιος, όπως νομίζουν ορισμένοι αιρετικοί, δεν είναι ένας προφήτης η ένας φιλόσοφος, ένας μύστης η ένας ηθικός διδάσκαλος, αλλά ο Υιός του Θεού, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος ο οποίος «Θεός ων, γέγονεν άνθρωπος», όπως τονίζει ο Μέγας Αθανάσιος. Ο Υιός του Θεού γεννάται αιωνίως εκ του Πατρός και σήμερα γεννάται εκ της Παρθένου Μαρίας, όπως ομολογούμε στο Σύμβολο της Πίστεως. Γι αυτό το λόγο ονομάζουμε την αιεπάρθενο Μαρία Θεοτόκο, διότι δεν γέννησε έναν απλόν άνθρωπο, αλλά Θεόν ενανθρωπήσαντα, όπως επισημαίνει ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας.

Ο Υιός του Θεού «έκλινεν ουρανούς και κατέβη» (Ψαλμ.17,10) και όντας τέλειος Θεός έγινε τέλειος άνθρωπος, «δι' ημάς τους ανθρώπους και διά την ημετέραν σωτηρίαν», όπως επίσης ομολογούμε στο Σύμβολο της πίστεως.

Τίθεται βέβαια το εξής ερώτημα: δεν μπορούσε άραγε ο Θεός να σώσει τον άνθρωπο με την παντοδύναμη ενέργειά του, χωρίς να χρειαστεί να γίνει άνθρωπος και να τον απαλλάξει από την αμαρτία, την κυριαρχία του διαβόλου και του θανάτου; Ασφαλώς και θα μπορούσε να το πράξει, όμως με αυτό τον τρόπο θα αναιρούσε την ανθρώπινη ελευθερία.

Ο Θεός δεν επιβάλλει στον άνθρωπο την παρουσία του αλλά τον καλεί να τον ακολουθήσει ελεύθερα, γιατί επέλεξε να μας σώσει όχι δια της βίας αλλά με τη δική μας συγκατάθεση, και τούτο επειδή θέλει να είμαστε ελεύθεροι. Σεβόμενος λοιπόν την ελευθερία μας ο Θεός δεν εξαλείφει το κακό με μια εξωτερική ενέργεια, με έναν μαγικό τρόπο αλλά εισέρχεται μέσα στον κόσμο μας και γίνεται άνθρωπος, όμοιος με εμάς .(Εβρ.2,17). Με αυτόν τον τρόπο νιώθει τον πόνο μας, βιώνει τις θλίψεις μας, ζει τις στενοχώριες μας, τις αγωνίες μας, τους πειρασμούς

από το διάβολο, εκτός από την αμαρτία, και τέλος το θάνατό μας. Αποκτά εμπειρία εκ των έσω, σαν ένας από εμάς, για όλα αυτά που υποφέρουμε εσωτερικά καθώς ζούμε σε ένα κόσμο αμαρτωλό. Και όλα αυτά τα υπερνικά με τη θεϊκή του δύναμη, κατατροπώνει ο,τιδήποτε μάς θλίβει και ανοίγει το δρόμο της σωτηρίας, γίνεται δηλαδή, ο «αρχηγός της σωτηρίας μας», όπως λέγει ο Απ. Παύλος (Εβρ.2,10), και μας καλεί ελεύθερα να τον ακολουθήσουμε ενώνοντας τον εαυτό μας με την Εκκλησία η οποία είναι το Σώμα Του. Θέλει από εμάς την ελεύθερη ανταπόκρισή μας όπως και εκείνο το ευλογημένο βράδυ της γέννησης Του οι ποιμένες και οι Μάγοι ελεύθερα ανταποκρίθηκαν στο θεϊκό πρόσταγμα να προσκυνήσουν τον Μεσσία.

Ο ερχομός του Θεού στον κόσμο αποτελεί την καίρια επέμβαση του Θεού για την λύση του ανθρωπίνου δράματος. Δεν είναι μία λύση ηθική ή θρησκευτική σαν τις άλλες που γνώρισε ο κόσμος στην ιστορία του και η οποία απεδείχθη ουτοπική. Δεν είναι η λύση που προσφέρει ένας άγιος άνθρωπος, ένας προφήτης ή ένας φιλόσοφος ηθικής, όπως νομίζουν ορισμένοι, αλλά είναι η συμμετοχή του Θεού στη ζωή μας. Ο Θεός δέχεται να γίνει μέτοχος και κοινωνός των δυσκολιών της ζωής μας, να βιώσει το πόνο μας και την κατάσταση του θανάτου, ώστε να νικήσει όλες αυτές τις καταστάσεις και να μας δώσει τη δυνατότητα και εμείς να νικήσουμε ο,τιδήποτε μάς κάνει και υποφέρουμε, όπως χαρακτηριστικά λέγει ο Απ. Παύλος, «ου γαρ έχομεν αρχιερέα μη δυνάμενον συμπαθήσαι ταίς ασθενείαις ημών, πεπειραμένον δε κατά πάντα καθ' ομοιότητα χωρίς αμαρτίας» (Εβρ.4,15).

Ο Μέγας Αθανάσιος μας διδάσκει ότι ο Θεός «ενηθρώπησεν, ίνα ημείς θεοποιηθώμεν», δηλαδή ο Θεός έγινε άνθρωπος για να μπορέσουμε να ομοιάσουμε το Θεό, να φτάσουμε στη θέωση και την αγιότητα. «Άνθρωπος εγένετο ο Θεός και Θεός ο άνθρωπος», κατά τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο.

Με ποιον τρόπο όμως εμείς μπορούμε να ομοιάσουμε το Θεό και να φθάσουμε στην αγιότητα; Όπως ο Θεός «εταπείνωσεν εαυτόν» (Φιλ.2,8), καταδέχτηκε να ζήσει ως άνθρωπος και να γίνει όμοιος με εμάς έτσι και εμείς πρέπει να μιμηθούμε την ταπείνωσή Του. Πρέπει να είμαστε ταπεινοί, δηλαδή να μην νομίζουμε ότι τα ξέρουμε όλα, ότι είμαστε αλάθητοι, να αναγνωρίζουμε τις ανάγκες και των άλλων μελών της οικογένειάς μας, να μάθουμε να κάνουμε υποχωρήσεις όταν χρειάζεται και να μην είμαστε ισχυρογνώμονες, να μην νομίζουμε ότι εμείς είμαστε οι ενάρετοι κατακρίνοντας τους συνανθρώπους μας. Αξιοπρόσεκτο άλλωστε είναι ότι ο άγγελος Κυρίου δεν ανήγγειλε το γεγονός της γέννησης του Χριστού ούτε στους άρχοντες της Βηθλεέμ, ούτε στον βασιλιά της Ιερουσαλήμ, αλλά στους απλούς και ταπεινούς βοσκούς. Αυτοί οι ταπεινοί άνθρωποι έγιναν οι πρώτοι μάρτυρες της φανέρωσης του Θεού μέσα στον κόσμο μας. Κατά συνέπεια η ταπείνωση είναι η προϋπόθεση φανέρωσης της θείας ζωής μέσα μας.

Αναπόφευκτα, για να μπορέσουμε να πορευθούμε την οδό της πνευματικής ζωής πρέπει να πάρουμε το ρίσκο να εγκαταλείψουμε ο,τιδήποτε μας συνδέει με την παλιά μας ζωή και να ζήσουμε μια νέα ζωή μιμούμενοι τόσο τους ποιμένες όσο και τους Μάγους. Όταν ο άγγελος ανήγγειλε το γεγονός της γέννησης του Χριστού, οι ποιμένες χωρίς δεύτερη σκέψη, χωρίς να διστάσουν άφησαν την στάνη, άφησαν τα πρόβατα τους και πορεύτηκαν για να προσκυνήσουν τον τεχθέντα Μεσσία. Δεν σκέφτηκαν: «πως θα εγκαταλείψουμε την στάνη μας; Πως θα αφήσουμε αφύλακτο το κοπάδι μας; Μήπως κάποιο άγριο ζώο τα κατασπαράξει ή ένας κακοποιός τα

κλέψει;». Δεν δείλιασαν αλλά με την τόλμη και την καρδιά ενός μικρού παιδιού ριψοκινδύνεψαν, απαλλάχτηκαν από τις βιοτικές μέριμνες έχοντας στο μυαλό τους μόνο τα λόγια του αγγέλου.

Αλλά και οι Μάγοι, όταν ατένισαν το αστέρι της Βηθλεέμ εκεί στην πατρίδα τους, στα βάθη της Ανατολής χωρίς δεύτερη σκέψη άφησαν την ασφάλεια του παλατιού τους, της πατρίδας τους, την ησυχία τους και πήραν έναν άγνωστο δρόμο ακολουθώντας το άστρο χωρίς να ξέρουν πού θα τους βγάλει αυτή η περιπέτεια, σε ποιά άγνωστη χώρα θα τους οδηγήσει αυτό το θαυμαστό φαινόμενο. Αυτοί οι άνθρωποι αρνήθηκαν ορισμένα πράγματα για να μπορέσουν να βρουν τον Θεό. Έτσι και εμείς θα πρέπει να πάρουμε τη σταθερή απόφαση να αρνηθούμε την ασφάλεια που νομίζουμε ότι μας δίνει ο εγωισμός μας, οι μικροπρέπειες μας, η ισχυρογνωμοσύνη μας, η καλοπέρασή μας, η μεγάλη ιδέα που έχουμε για τον εαυτό μας, η προσκόλλησή μας στα υλικά αγαθά και στις βιοτικές μέριμνες, η τακτοποίηση που έχουμε κάνει μέχρι τώρα στη ζωή μας και να ριψοκινδυνέψουμε να χάσουμε την κακώς νοούμενη πολλές φορές αξιοπρέπεια μας λέγοντας ένα συγγνώμη στον εχθρό μας, υποχωρώντας ο σύζυγος στην σύζυγο και το αντίστροφο, αναγνωρίζοντας ότι και οι άλλοι έχουν δικαιώματα και όχι μόνο εμείς, κατανοώντας τα άλλα μέλη της οικογενείας μας, τον υπάλληλο που έχουμε στη δουλειά μας, απομακρυσμένοι από το σφιχταγκάλιασμα με τα συμφέροντά μας και αρνούμενοι τις παλιές κακές μας συνήθειες, τις εξαρτήσεις μας και τον κακό μας εαυτό που δημιουργεί προβλήματα στις σχέσεις με τους άλλους.

Ο ευαγγελιστής Ιωάννης λέγει ότι ο Θεός είναι αγάπη (Α΄Ιω.4,7) και ότι τόσο πολύ αγάπησε ο Θεός τον κόσμο ώστε απέστειλε τον Υιό του στον κόσμο (Ιωαν. 3,16). Εφόσον ο Θεός είναι αγάπη κατά συνέπεια και ο άνθρωπος δημιουργήθηκε από το Θεό για να γίνει τέλειος όπως ο Θεός, δηλαδή να αγαπά το Θεό και τον πλησίον του ανιδιοτελώς όπως αγαπά ο Θεός τον κόσμο (Α΄Ιω.4,7-11). Ο προορισμός λοιπόν του ανθρώπου είναι η ανιδιοτελής αγάπη μέσω της αυταπάρνησης (Ιω.15,12-13). Μόνο τότε θα μπορέσουμε να ομοιάσουμε το Θεό, όταν αγαπήσουμε τον συνάνθρωπό μας χωρίς να βάζουμε προϋποθέσεις, όταν συμπαρασταθούμε στον θλιμμένο και πενθούντα, στο ορφανό και στην χήρα, όταν κάνουμε συντροφιά στον ανάπηρο και τον μοναχικό γείτονά μας, όταν φροντίσουμε τον άρρωστο που μπορεί και να μην είναι και συγγενής μας, όταν μεριμνήσουμε για τον άστεγο, όταν δώσουμε ένα πιάτο φαί στον πεινασμένο.

Σήμερα ενώνουμε τη φωνή μας με τις ουράνιες Δυνάμεις και ψάλλουμε: «δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία». Πραγματικά σήμερα φανερώνεται στον κόσμο η ειρήνη όπως την οραματίστηκε ο προφήτης Μιχαίας (Μιχ.5,1-4). Εάν αγωνιστούμε να πορευτούμε την οδό της αυταπάρνησης, της

αγάπης, της προσφοράς και της ταπείνωσης, όπως μας δίδαξαν οι Άγιοί μας, θα μπορέσουμε αυτήν την ειρήνη που έφερε σήμερα ο Χριστός στον κόσμο να την φέρουμε μέσα στην ψυχή μας, στις σχέσεις μας με τους άλλους, στην οικογένεια μας, στον εργασιακό μας χώρο και κατά συνέπεια στη σχέση μας με το Θεό.

Ευλογημένα Χριστούγεννα